

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja
ett positivt skolklimat vid Sinntorpsskolan i Mölndals
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Sinntorpsskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska arbetet med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet, med fokus på årskurserna 7–9. Detta omfattar hur lärare och annan skolpersonal arbetar med att främja ett positivt skolklimat, och hur rektorn arbetar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Sinntorpsskolan i följande utsträckning:

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Lärare och annan skolpersonal arbetar i hög utsträckning med att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Rektorn arbetar i hög utsträckning för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Sinntorpsskolan.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas lärares och annan skolpersonals arbete med att eleverna ska trivas och vara trygga i skolmiljön, under hela skoldagen. Det innefattar hur lärare och annan personal arbetar relationsfrämjande och i sitt ledarskap agerar tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande. Området inkluderar även hur personalen arbetar för att eleverna ska involveras så att de ges möjlighet att utveckla sin förståelse för vad ett positivt skolklimat innebär. Härtill granskas om det sker ett arbete, med gemensamma arbetssätt och aktiviteter, som utvecklar skolklimatet.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärare och annan skolpersonal arbetar i hög utsträckning med att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, elever, observationer av skolmiljön samt inkommen dokumentation.

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan personal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer under skoldagen. Ledarskapet utgår från skolans gemensamma arbets- och förhållningssätt och handlar exempelvis om att bygga goda relationer, definiera förväntningar samt att uppmuntra, stötta och återkoppla positivt beteende. Personalen bemöter eleverna respektfullt, med intresse och arbetar aktivt för att bygga relationer. Det gör de genom att hälsa på eleverna, prata med såväl enskilda elever som i grupp om sådant som är aktuellt och som intresserar eleverna. Personalen visar empati och att de värdesätter eleverna genom att uppmärksamma dem och ställa frågor om någon varit borta. Personal sitter ner tillsammans med elever och pratar, hälsar på eleverna med olika typer av handskakningar och ställer frågor om exempelvis fritidsintressen. Dessutom bemöter personalen eleverna lyhört och stöttande. Personalen ingriper direkt när de ser någon elev sitta ensam eller om det uppstår konflikter. Vid tillsägelser agerar personalen tydligt, konsekvent och förutsägbart samt uppväger tillsägelsen med fem gånger mer positiv återkoppling och beröm. De uppvisar en samsyn vid tillsägelser och agerar

lugnt samt stämmer av och reflekterar med eleven efteråt. Eleverna uppger att de har tillit och förtroende för de vuxna.

Skolan har tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna involveras i arbetet med att skapa ett positivt klimat. Arbetssättet utgår från skolans gemensamma rutiner för att skapa goda relationer mellan elever och personal och att uppmuntra, stötta och återkoppla positiva beteenden. Elevernas förväntade beteende beskrivs tydligt under rubrikerna ansvar, respekt och trivsel i de förväntansmatriser som finns uppsatta i de olika skollokalerna. Lärare och annan personal förtydligar förväntansmatriserna för eleverna och eleverna får träna på att agera utifrån dem tillsammans. Exempelvis har elever i en årskurs spelat in filmer där de dramatiserar förväntansmatriserna. Lärarna åskådliggör förhållningssättet genom teater och drama och de agerar som goda förebilder för eleverna. Eleverna involveras när förväntansmatriserna ska revideras till exempel genom att utvärdera och diskutera revideringarna. Eleverna får även ta del av skolans regler och värdegrund kontinuerligt. Skolan har värdegrundsdagar vid terminsstart då elever bland annat fick se en film om respekt för varandra och olikheter, diskutera olika frågor blandat med värderingsövningar. Lärarna låter även eleverna diskutera dilemmafrågor utifrån olika teman såsom trygghet på sociala medier eller diskriminering och kränkande behandling. Likaså arbetar lärarna med till exempel åskådarnormen och olikheter, såsom sexuell läggning, yttrandefrihet och hets mot folkgrupp utifrån ett årshjul. Elevhälsoteamet och trygghetsteamet har utarbetat teman för arbetet och bistår med arbetsmaterial. Uppstår något akut på skolan lyfts det med eleverna. Likaså deltar skolan i ett projekt kring respekt för andra och att motarbeta rasism där några elever i varje klass i årskurs 8 och 9 deltar under ett läsår och eleverna som deltagit föreläser för sina skolkamrater, vårdnadshavare, skolpersonal samt för kommunfullmäktige.

Lärare och annan personal skapar aktiviteter för eleverna utifrån skolans gemensamma förhållningssätt för att främja ett positivt skolklimat. Det finns en hög och aktiv vuxennärvaro under skoldagen och personalen fångar upp ensamma elever och kan hjälpa till att aktivera eleverna genom spel och aktiviteter under rasterna, såsom biljard- och fotbollsspel samt bräd- och kortspel. Det finns ett arbete för att skapa en skolanda och eleverna möts över klasser och årskurser. För att skapa trivsel och trygghet har skolan en fadderverksamhet där elever i de äldre årskurserna träffar elever i de yngre årskurserna och fadderarbetet organiseras utifrån mentorslagens struktur. För att skapa en skolanda aktiveras eleverna i en årligen återkommande loppmarknad där hela skolan deltar, från årskurs 4 till 9, för att samla in pengar till ett välgörenhetsprojekt. Likaså finns en skolövergripande stafett där eleverna deltar klassvis eller med blandade grupper från olika klasser mot lärare. Vidare finns aktiviteter där eleverna

deltar inom klassen såsom bulldagen, idrotts- och friluftsdagar och klassens dag innan sommarlovet. Elevrådet har ansvar för att skapa trivsel och ett positivt skolklimat genom att exempelvis ge synpunkter för elevcafét och hur de vill bemanna det och ge önskemål på spel och aktiviteter för uppehållsrummet och skolgården. Till exempel har elevrådet på högstadiet önskat den multiplan och klätterställning som nu finns på skolgården. Likaså, i syfte att bygga en skolanda, är elevrådet delaktiga i en boktävling där hela skolan tävlar om hur många sidor varje klass läser och vinnarklassen får ett pris. Dessutom har elevrådet fått uppdrag att se över vilka rastaktiviteter de själva skulle kunna driva.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Rektors strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas hur rektorn arbetar för att det ska finnas ett gemensamt arbete på skolövergripande nivå för att främja ett positivt skolklimat. Detta inkluderar även hur rektorn arbetar och tar ansvar för att lärare och annan personal på skolan utvecklar och förhåller sig till de gemensamma förhållningssätten.

Området inbegriper även att lärare och annan personal ska få vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt så att de kan omsätta dessa och verka för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn arbetar i hög utsträckning för att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, samt inkommen dokumentation.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn leder ett strukturerat, strategiskt och långsiktigt arbete med att skapa ett positivt skolklimat där hela skolan involveras. Detta arbete utgår från ett skolgemensamt arbets- och förhållningssätt. Arbetssättet kännetecknas av gemensamma riktlinjer för hur lärare och annan personal ska agera. De gemensamma riktlinjerna är välförankrade inom personalen och synliga i klassrum och allmänna utrymmen. Exempelvis ska personalen skapa tillitsfulla relationer, vara en god förebild, vara personlig men inte privat, lyssna och vara engagerad samt utgå från att alla elever är allas. Rektorn har gett personalen uppdrag att göra relationskartläggningar för att säkerställa att samtliga elever har trygga och fungerande relationer till

minst en av personalen. Personalen analyserar kartläggningarna, upprättar handlingsplaner och genomför förbättringsåtgärder. Förbättringsåtgärder ska vara naturliga inslag i skoldagen och kan vara så enkla som att matvärdarna hälsar lite extra på en utvald elev. Vidare är rektorn tydlig med att personalen ska följa upp tillsägelser med uppskattning och positiv återkoppling vid fem tillfällen för att överväga den negativa. Det gemensamma förhållningssättet syftar till att skapa trygghet, trivsel och förutsägbarhet under hela skoldagen. Rektorn har skapat strukturer som genom att hen schemalagt personal som matvärdar som äter lunch med eleverna samt att eleverna har fasta placeringar klassvis i matsalen. Likaså har rektorn identifierat behov av trygghetsskapande arbete och organiserat ökad vuxennärvaro i miljöer där utvärderingar visat ett behov. Exempelvis har rektorn organiserat så att det finns personal som möter eleverna vid skoldagens början och rastvärdar under skoldagen samt personal som arbetar i skolans uppehållsrum för ökad trygghet och trivsel och för att hjälpa eleverna med spel och aktiviteter. Dessutom har rektorn organiserat att lärarnas arbetsrum finns i anslutning till elevernas skåp så att eleverna och lärarna lätt kan träffas. Rektorn har också organiserat personalen i mentorslag över mellan- och högstadiet så att samma lärare följer klassen för att underlätta bygget av trygga relationer. Dessutom har rektorn infört fadderverksamhet för att skapa trygghet och ett positivt skolklimat. Fadderverksamheten utgår från mentorslagen där till exempel elever i årskurs 7 är faddrar för årskurs 4. Elevernas inspel tas till vara genom olika typer av råd såsom klassråd, elevråd, biblioteksråd och matråd, samt via enkäter. Utifrån elevernas inspel har rektorn sett till att skollokaler har anpassats för att öka tryggheten. Exempelvis har öppettider i skolbiblioteket utökats, duscharna i idrottshallen byggts om, skolan har byggt en multiarena på skolgården och ordnat ett elevcafé i uppehållsrummet. Vårdnadshavare ges möjlighet till delaktighet i arbetet med skolklimatet. Rektorn fångar upp vårdnadshavarna inspel genom möten, samtal och utvärderingar samt informerar dem om skolans arbets- och förhållningssätt genom informationsbrev, möten och förväntansdokument.

Rektorn tar ett aktivt ansvar för att hela personalen utvecklar gemensamma arbets- och förhållningssätt i verksamheten. Det finns en tydlig struktur där rektorn har skapat en organisation för att personalen ska nå samsyn kring skolans förhållningssätt: att uppmuntra, stötta och återkoppla positivt beteende och bygga goda relationer. Rektorn utvärderar och identifierar utmaningar och lösningar i arbetet med att skapa ett positivt skolklimat. Viss personal har fått i uppdrag av rektorn att leda diskussioner och kollegiala samtal kring skolans arbets- och förhållningssätt i arbetslag, mentorslag och vid konferenser. Samtalen kan utgå från skolans prioriterade fokusområden, exempelvis att utvärdera förväntansmatriserna om beteenden i korridor och omklädningsrum. Fokusområdet utvärderas,

prioriterade punkter lyfts och personalen enas kring till exempel hur problemskapande beteenden ska hanteras i syfte att skapa trygghet och ett positivt skolklimat. Vidare är rektorn aktivt närvarande i verksamheten och följer upp förhållningssättet kontinuerligt genom observationer i verksamheten samt genom samtal, möten och medarbetarsamtal.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Rektorn säkerställer att lärare och annan personal får vägledning, stöd och kompetensutveckling som bidrar till ett gemensamt arbete för att främja ett positivt skolklimat. Kompetensutvecklingsinsatserna är framför allt knutna till skolans förhållningssätt. Hela personalgruppen har deltagit i utbildning i förhållningssättet och får kontinuerlig fortbildning under läsåret. De får handledning inom det aktuella fokusområdet, till exempel om relationskartläggning och mentorskap. Personalen har även fått fortbildning från huvudmannen kring positivt förhållningssätt. Personalen får även ta del av fortbildning om NPF-diagnoser kontinuerligt från elevhälsoteamet samt stöd kring hur de ska arbeta med värdegrunden med eleverna. Rektorn följer upp personalens behov av stöd i arbetet med att främja ett positivt skolklimat genom individuella analyser, samtal och observationer. Det finns etablerade former för att ge personalen stöd i det dagliga arbetet från exempelvis elevhälsoteamet och skolledningen genom bland annat observationer, handledning och fortbildningsinsatser. Likaså informerar rektorn all nyanställd personal om vad som är skolans arbets- och förhållningssätt och genomför uppföljningssamtal. Rektorn erbjuder ny personal möjligheten att få en mentor även om personalen inte är nyexaminerad. Vidare stöttar såväl elevhälsoteamet som mentorslaget all ny personal och vikarier för att delge information om skolan och dess arbets- och förhållningssätt.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Larsson

X Lena Asp

Föredragande
Signerat av: Lena Asp

I handläggningen av ärendet har även utredare Verica Stojanovic deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

- **undervisning:** processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

- **utbildning:** verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna.

Av 5 kap. 3 § 1–2 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Det ska på skolenheten bedrivas både ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero och ett arbete för att upprätthålla tryggheten och studieron. Huvudmannen ska säkerställa att arbetet bedrivs och rektorn ska ansvara för arbetet.

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska präglade utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 a § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet med inriktning på årskurserna 7–9, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Sinntorpsskolan ingår i granskningen. Skolinspektionen besökte Sinntorpsskolan den 10 och 11 september 2026. Besöket genomfördes av utredarna Verica Stojanovic och Lena Asp.

Sinntorpsskolan, Mölndals kommun, är en 4–9 skola med cirka 460 elever. Årskurserna 7–9 består av cirka 230 elever. Skolan är fördelad över flera byggnader och högstadiet har största delen av sin undervisning i en en-plans byggnad där även administrationen och skolmatsalen ligger.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Tre observationer i skolmiljön
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare och annan skolpersonal
- En intervju med rektor och biträdande rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Granskningens huvudsakliga fokus riktar in sig mot arbetet för ett positivt skolklimat under skoldagen och på årskurserna 7–9. Ett positivt skolklimat innefattar bland annat positiva, omtänksamma och stöttande relationer mellan elever och mellan skolpersonal och elever. Detta för att eleverna ska uppleva skola som en trygg, säker och respektfull plats, samt att eleverna uppskattar och känner en samhörighet med skolan. I granskningen är fokus på skolornas främjande arbete. Det främjande arbetet hänger dock så nära ihop med det förebyggande att de är svåra att skilja åt. Med skolklimat avses utbildningen i sin helhet, det vill säga allt som sker under skoldagen inom verksamheten. Arbetet behöver inkludera hela skolan med både de faktiska platser som finns i skolmiljön och alla individer på skolan, som rektor och all skolpersonal. Det huvudsakliga fokuset i granskningen riktas mot hur man arbetar med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel utanför undervisningstiden och inte specifikt i skolämnen under skoldagen. Hur lärare och annan skolpersonal arbetar med klasserna, elevgrupper och klassklimat är ändå en så pass central del i skolornas arbete för att skapa trivsel och trygghet att det inte går att avgränsa bort helt. Även elevers perspektiv, hur elever involveras i relationsarbetet och hur de stärks i sin förmåga att verka för ett positivt skolklimat är en del av granskningen.

Granskningen syfte

Syftet är att granska kvaliteten i skolors arbete med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet. Skolans arbete granskas i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier. För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

- 1. I vilken utsträckning arbetar lärare och annan skolpersonal med att främja ett positivt skolklimat?*
- 2. I vilken utsträckning arbetar rektorn strategiskt för att främja ett positivt skolklimat?*

Kvalitetskriterier

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan skolpersonal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer under skoldagen; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Arbetet präglas av att det finns tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna ska involveras.

Lärare och annan skolpersonal arbetar medvetet utifrån skolans gemensamma förhållningssätt för att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn ansvarar för att, genom ett strategiskt arbete, skapa ett positivt skolklimat där hela skolan involveras.

Rektorn tar aktivt ansvar för att skolan utvecklar gemensamma förhållningssätt, som all skolpersonal tillämpar och förhåller sig till.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Lärare och annan skolpersonal ges vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt i arbetet med att främja ett positivt skolklimat.